

Vzdělávání a vzdělávací soustava Libereckého kraje a její vazba na trh práce

Bc. Claudia Davidová
Akademický rok 2016/2017

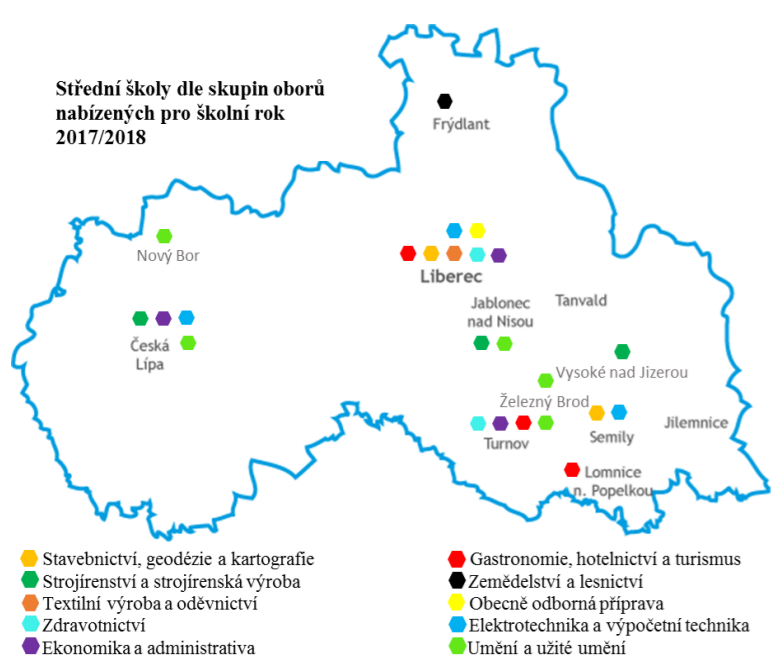

Abstrakt

Diplomová práce si klade za cíl zhodnotit vzdělávací soustavu v Libereckém kraji a její vazbu na trh práce. Přínosem diplomové práce je návrh opatření na zlepšení kontinuity vzdělávací soustavy a trhu práce. První kapitola seznamuje s teoretickým vymezením pojmů týkajících se vzdělávání, vzdělání a trhu práce. Následně představuje vzdělávací soustavu České republiky a vývoj situace na trhu práce. Druhá část diplomové práce je zaměřena na Liberecký kraj a jeho vzdělávací soustavu. Navazující kapitola se věnuje trhu práce na území Libereckého kraje. Závěrečná kapitola vyhodnocuje vazbu vzdělávací soustavy na trh práce a seznamuje s návrhy autora práce na zlepšení vazby vzdělávací soustavy a trhu práce. Ze závěrů práce vyplývá, že vzdělávací soustava nevykazuje výrazné nedostatky v oblasti oborové struktury či nedostatku míst pro žáky a studenty, ale hlavní nedostatek tkví v nízkém zájmu žáků a studentů o studium oborů, které jsou intenzivně poptávány na trhu práce.

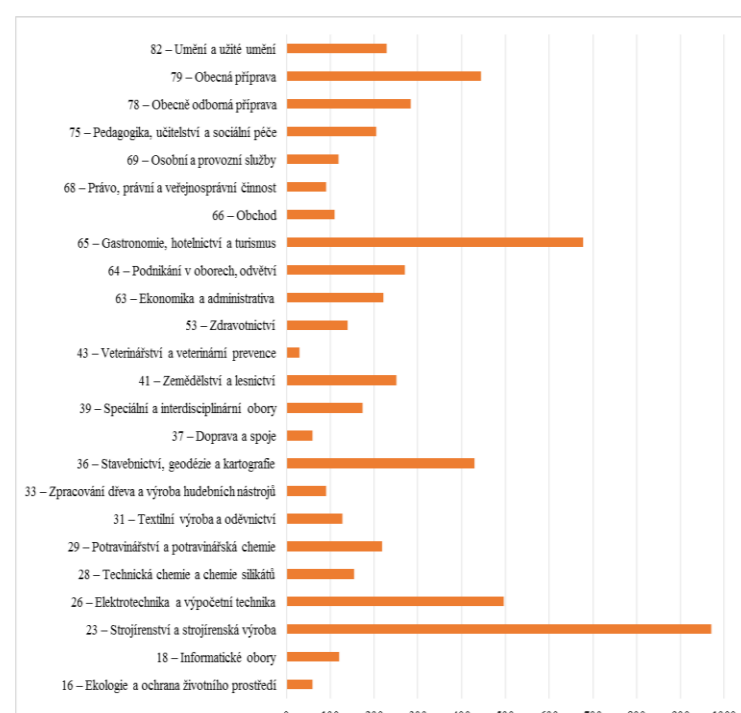
Výstupy z analýzy vzdělávací soustavy v Libereckém kraji

- Vzdělávací soustava je kompletní
- Nedostatek míst v mateřských školách
- Četné odchody žáků základních škol na víceletá gymnázia
- Pestrá nabídka studia na středních školách

- Nejširší nabídka studia na středních školách je v oblasti **strojírenské výroby, gastronomie a umění**
- Největší zájem o studium ze strany studentů je o **cestovní ruch, ekonomii a obecné programy gymnázií**

- Plánovaný počet přijímaných žáků do jednotlivých oborů středních škol pro školní rok 2016/2017

- Dominance oborů v oblasti **strojírenství, gastronomie, hotelnictví a turismu**

- Vyšší odborné školy jsou zaměřeny především na oblast informačních technologií a zdravotnictví
- Technická univerzita Liberec – největší počet absolventů vykazují Fakulta ekonomická a Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická

Návrhy opatření na zlepšení vazby vzdělávací soustavy na trh práce

- Propagace řemeslných oborů**
 - Cílová skupina: Žáci základních škol
 - Důraz na výbornou uplatnitelnost na trhu práce
 - Seznámení žáků se specifiky vlastního podnikání
 - Reálná ukázka výroby konkrétního řemesla (dílny, workshopy atd.)
 - Kampaň na sociálních sítích
 - Zapojení rodičů do dialogu
- Zatraktivnění studia technických oborů**
 - Všechny úrovně vzdělání
 - Důraz na výbornou uplatnitelnost na trhu práce
 - Exkurze do zázemí firem
 - Možnosti navázání spolupráce s firmou již během studia (praxe, brigáda, spolupráce na závěrečné či seminární práci)
 - Prezentace firem ve školách
- Účast zástupců firem na úpravě školních vzdělávacích programů (ŠVP)**
 - Důležitá vazba od zástupců firem, které kompetence a dovednosti absolventům chybí
 - Sestavení skupiny zástupců škol a firem v Libereckém kraji

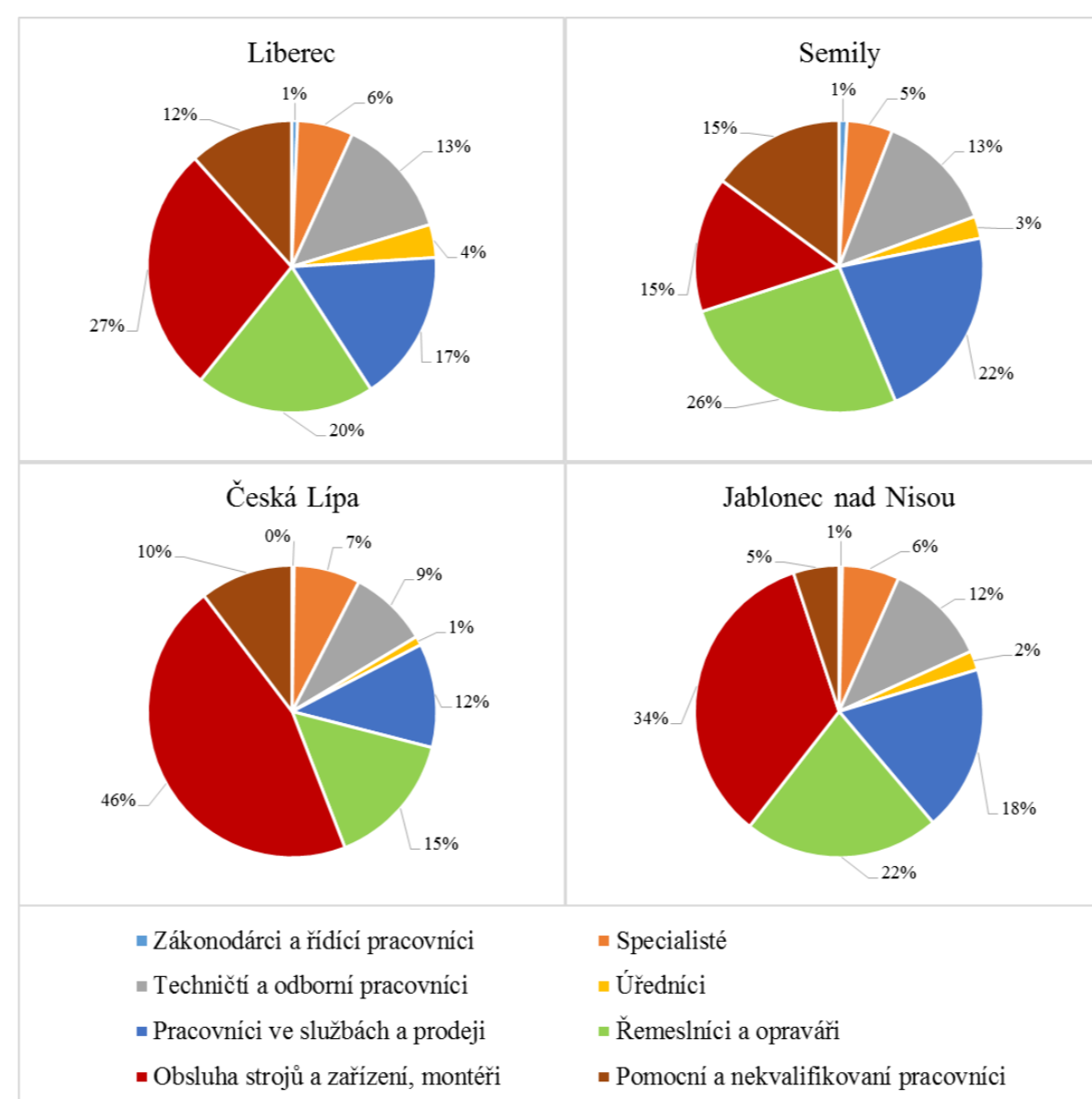
Abstract

The aim of the thesis is to evaluate educational system in the Liberec region and its connection with labor market. The contribution of the thesis is an introduction of measures for improvement of continuity of the educational system and labor market. The first chapter introduces theoretical background of education, educational system and labor market. Afterwards this chapter presents educational system in the Czech Republic and general situation on the labor market. The second chapter focuses on the Liberec region and its educational system. Subsequent chapter deals with labor market in the Liberec region. The final chapter evaluates the connection of the educational system to labor market and presents author's suggestions for improvements. To conclude, the educational system does not show significant imperfections regarding field of study structure or lack of number of accepted students: the main issue can be found in lack of interest to study fields which are mostly needed in the labor market.

Výstupy z analýzy trhu práce v Libereckém kraji

Struktura volných pracovních míst v okresech Libereckého kraje dle profese za 4. čtvrtletí roku 2016

- Dominance poptávky po **obsluze strojů a zařízení** (obsluha pojízdných zařízení a montážní dělníci výrobků)
- Řemeslníci a opraváři** – především kovodělníci a strojírenští dělníci
- V rámci skupiny **pracovníků ve službách** velký nedostatek v oblasti osobních služeb (kuchaři, čističiči) a v oblasti ochrany a ostrahy
- Dlouhodobý akutní nedostatek **řidičů nákladních automobilů, autobusů a tramvají**

Zdroj: Vlastní zpracování dle MPSV: Nabídka a poptávka na trhu práce - Analýza neobsazenosti volných pracovních míst podle profese

Návrhy opatření na zlepšení vazby vzdělávací soustavy na trh práce

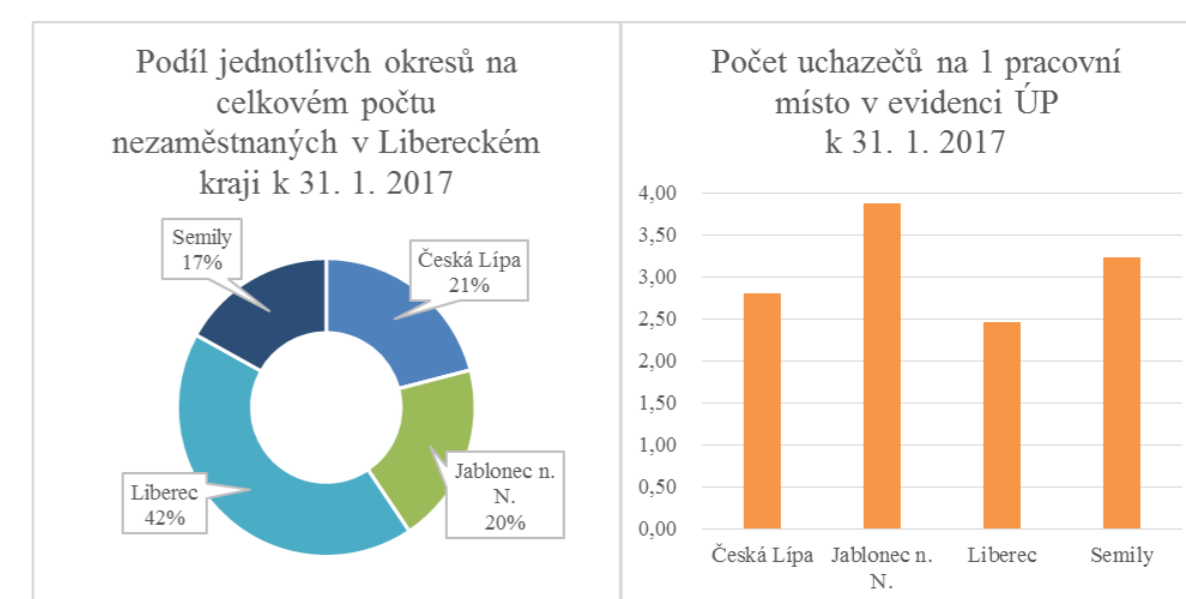
- Možnost studentů seznámit se s novými technologiemi využívaných ve firmách**
 - Navázání spolupráce s firmami, které by byly ochotny sdílet se studenty své vybavení
 - Možnost vedení praktické výuky v zázemí firem
 - Seznámení s prostředím a navázání osobních kontaktů se studenty (brigády)
- Pronájem nevyužitých prostor školy firmám**
 - Pronájem prostor firmě, která je svým zaměřením blízka oboru studia
 - Blízkost studentů a zástupců firmy
 - Finanční benefit pro školu
- Určení kontaktní osoby**
 - Kontaktní osoba na straně firem i škol
 - Součást pracovní náplně/ohodnocení nad rámec
 - Správa databáze absolventů
 - Navazování nových kontaktů s firmou/školou
- Vznik informační platformy**
 - Platforma pro firmy, školy a rodiče
 - Zlepšení informovanosti všech zúčastněných stran
 - Administrátor: Hospodářská komora nebo Krajský úřad Liberec
 - Hospodářskou komorou považováno za nutný krok ke zlepšení vazby vzdělávací soustavy a trhu práce

Hypotézy

Předmětem diplomové práce je vazba vzdělávací soustavy Libereckého kraje na regionální trh práce. Cílem diplomové práce je zhodnotit soustavu školství Libereckého kraje a její návaznost na trh práce. V rámci naplnění cíle diplomové práce jsou v závěru potvrzeny či vyvráceny následující hypotézy:

- Současná vazba vzdělávací soustavy Libereckého kraje a regionálního trhu práce vykazuje nedostatky v oborové struktuře nabízeného studia.**
- Nedostatkem při optimalizaci vzdělávací soustavy Libereckého kraje je vzájemná spolupráce škol a firem.**

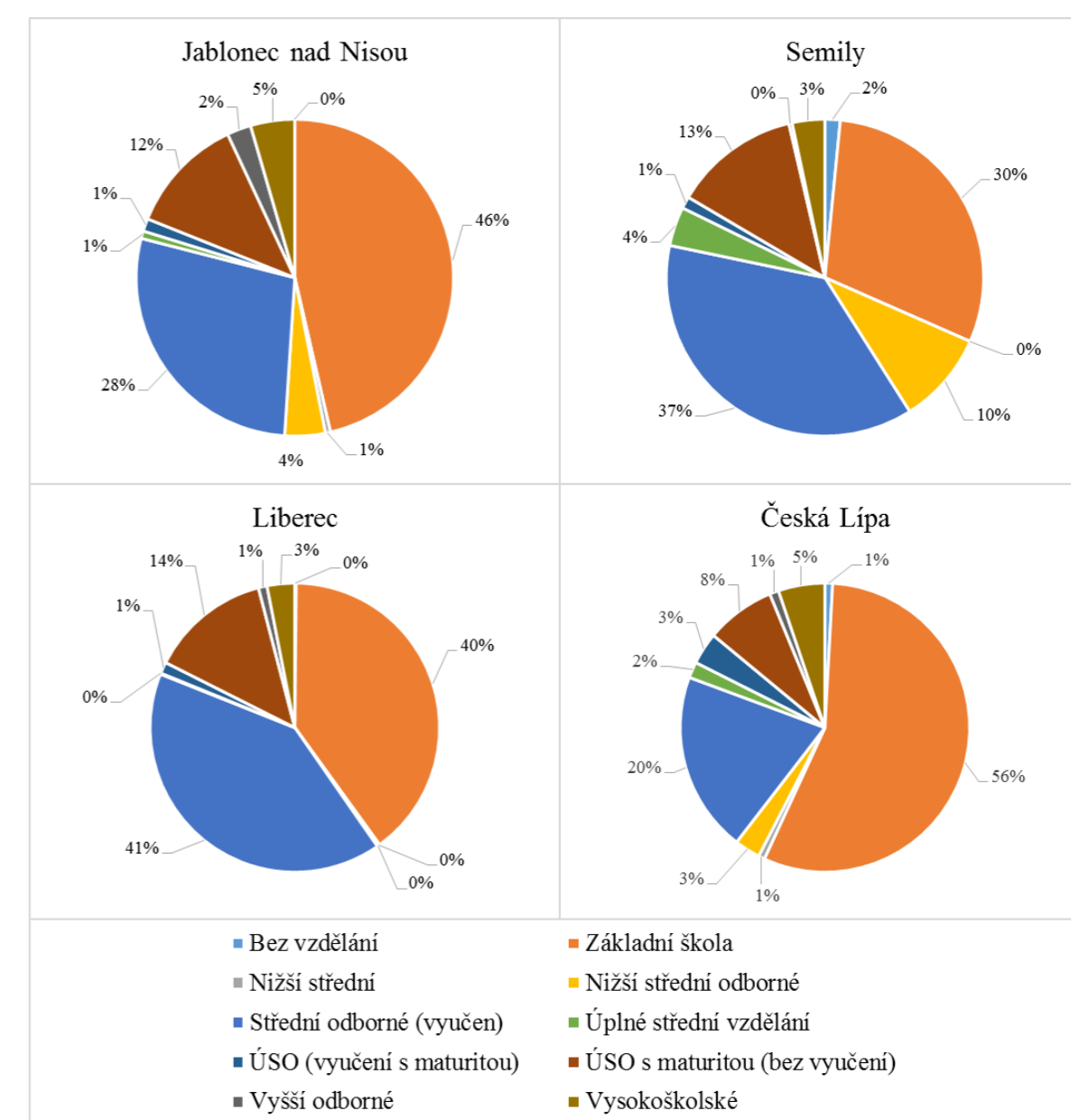
Výstupy z analýzy trhu práce v Libereckém kraji

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ: Nezaměstnanost v Libereckém kraji k 31. 1. 2017

Struktura volných pracovních míst v okresech Libereckého kraje dle požadovaného vzdělání za 4. čtvrtletí roku 2016

- Největší počet volných pracovních míst vyžadující pouze základní vzdělání
- Velký počet pracovních míst vyžadující střední odborné vzdělání zakončené výučním listem či maturitní zkouškou

Zdroj: Vlastní zpracování dle MPSV: Nabídka a poptávka na trhu práce - Analýza neobsazenosti volných pracovních míst podle vzdělání

Závěry práce

- Současná vazba vzdělávací soustavy Libereckého kraje a regionálního trhu práce vykazuje nedostatky v oborové struktuře nabízeného studia.**
 - Školy nabízejí dostatek míst pro studenty v oborech, o které je na trhu práce největší zájem
 - Zřizování víceoborových ročníků za účelem udržení existence některých oborů
 - Problémem je malý zájem studentů o studium oborů poptávaných na trhu práce
 - Hypotézu zamítáme**
- Nedostatkem při optimalizaci vzdělávací soustavy Libereckého kraje je vzájemná spolupráce škol a firem.**
 - Chybí obecný rámec spolupráce
 - Absence kontaktní osoby ve školách i firmách
 - Absence prostředníka v komunikaci škol a firem
 - Prostor pro zlepšení v oblasti sdílení informací
 - Hypotézu potvrzujeme**

Kontakt

Autor práce: Bc. Claudia Davidová
Studijní program: Řízení rozvojových projektů
Studijní obor: Řízení regionálních projektů
Akademický rok 2016/2017
E-mail: davidovaclaudia@gmail.com

Vedoucí práce: RNDr. Jana Kouřilová, Ph.D.
MÚVS ČVUT
Oddělení veřejné správy a regionálních studií